

згуртувало відомих діячів: Тараса Шевченко, Миколу Костомарова, Пантелеймона Куліша та ін.

Створення таємного гуртка під назвою «Кирило-Мефодіївське товариство» відноситься до грудня 1845 – січня 1846 року у Києві. Ініціаторами його створення стали М. І. Костомаров, М. І. Гулак та В. М. Білозерський. Згодом до них приєдналися О. В. Маркевич, О. О. Навроцький, П. Куліш, О. Маркевич, Г. Андрузький, Т. Шевченко, І. Посяда, М. Савич, Д. Пильчиков, О. Тулуб. Їх єднала мета досягнення політичного визволення України, що згодом трансформувалася до слов'янської республіканської федерації. Свої погляди члени братства виклали у програмних документах: «Статут Слов'янського братства св. Кирила і Мефодія», «Книга буття українського народу».

Головна мета товариства сформульована в статуті. Там стверджується про необхідність об'єднання слов'ян на політичних і культурних началах у слов'янську федерацію за прикладом давньогрецьких республік, Сполучених Штатів Америки чи Франції, у якій кожна держава мала б свою автономію – складала окремий штат і керувалася б представницьким органом – собором (сеймом). Центральним містом федеративної спілки мав стати Київ. Але про повну незалежність української держави мова не йшла. До слов'янської федерації мали увійти українці, росіяни, білоруси, поляки, чехи, словенці, серби, хорвати, болгари, лужичани, іллірійці. Кожній із зазначених національностей передбачалося право самим визначати устрій своєї республіки. Також гарантувалися особисті права людини: рівність всіх людей від народження, рівність за віросповіданням та соціальним становищем.

Кирило-Мефодіївське товариство проіснувало лише 14 місяців. 3 березня 1847 року студент Київського університету А. П. Петров подав до поліції донос. У той же день про Кирило-Мефодіївське товариство дізнався імператор Микола I. Товариство було розгромлене, а члени його заарештовані.

Кирило-Мефодіївське товариство має велике значення в історії України. Ним була розроблена перша зорганізована політична програма можливого розвитку України. Кирило-Мефодіївське братство зробило свій гідний внесок та спричинило великий поштовх до подальшого розгортання і розроблення нових українських державницьких ідей та теорій.

Пантелейменко А.Ю.

ХНУРЕ

ДО ПИТАННЯ ПРО ДОСЯГНЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Культурні надбання кожної нації – це безцінний скарб всієї людської цивілізації. Збережена та примножена протягом багатьох тисячоліть, культура становить унікальну історичну пам'ять кожної сучасної держави, забезпечує духовний зв'язок минулих, сьогоднішніх та майбутніх поколінь.

Після проголошення незалежності 1991 року перед Україною постало важливе завдання захисту та розвитку національної культури, проведенні раціональної державної політики, спрямованої на зміцнення світоглядних основ суспільства з урахуванням традиційних українських цінностей. Нажаль, економічні кризи, політична нестабільність суттєво загальмували процес культурної модернізації.

Актуальні проблеми у сфері культури включають: низький рівень культури та духовності суспільства; низький рівень державного фінансування; занепад вітчизняного кінематографу, книгодрукування, мистецтва; охорона та популяризація історичних пам'яток; спекуляція питаннями мови, історії та релігії.

Відсутність чітких державних кроків з відродження української культури призвели до помітного занепаду суспільної моралі, втрату моральних цінностей, зміну світогляду від первинних основ духовного розвитку до безвідповідального споживання матеріальних благ. Ці тенденції яскраво простежуються як у повсякденній культурі спілкування більшості громадян, так і низькому рівні політичної культури та свідомості суспільства, неможливості консолідації зусиль для вирішення спільних проблем. Більшість українців не вірить у можливість покращення ситуації в державі, молодь не має моральних авторитетів та достойних прикладів для наслідування.

Подібний стан багато в чому зумовлений слабким державним фінансуванням галузі культури, яка самотійно не може протистояти загрозливим тенденціям до її утисків, створення загального відчуття байдужості до історичних традицій та утвердження стереотипу матеріального споживання над ідейним створенням, популяризація культури сили, багатства та влади.

Державна культурна політика має бути орієнтованою на забезпечення, підтримку та розвиток традиційних українських духовних цінностей. Всебічно сприяти відновленню та утвердженню цінностей солідарності, взаємодопомоги і патріотизму, проводити активну інформаційну політику з понять національного спадку (мови, звичаїв, традицій, цінностей). Рівноправним членом загальносвітового співтовариства можна стати лише тоді, коли цілеспрямовано буде розвиватися не лише економіка, а й культурний процес.

Пасічник А.І.

НУ ДПС України

ВНУТРІШНЯ ТА ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ГЕТЬМАНА П. СКОРОПАДСЬКОГО

Напевне, жоден з етапів Української революції не викликає стільки суперечок у дослідників, як Гетьманат 1918 р. під проводом Павла Скоропадського. Показовий приклад – в словнику-довіднику «Українське державотворення: невитребуваний потенціал» за редакцією О.М.Мироненка у одній статті політична діяльність Павла Петровича характеризується як